

ME2311 Ledarskap och industriellt förändringsarbete 6,0 hp

Leadership and Organizational Change

Fastställande

Kursplan för ME2311 gäller från och med HT16

Betygsskala

A, B, C, D, E, FX, F

Utbildningsnivå

Avancerad nivå

Huvudområden

Industriell ekonomi

Särskild behörighet

Kurserna ME1306 och ME1308 ska vara avklarade.

Undervisningsspråk

Undervisningsspråk anges i kurstillfällesinformationen i kurs- och programkatalogen.

Lärandemål

Efter genomgången kurs skall studenterna kunna:

- Redogöra för dominerande perspektiv inom ledarskapsforskningen och forskningsfältets utveckling
- Muntligt och skriftligt förklara valda teorier i relation till ledarskap på olika organisatoriska nivåer
- Redogöra för dominerande perspektiv inom forskningen om industriell organisationsförändring och forskningsfältets utveckling
- Redogöra för samt kunna analysera hur teknikförändringar i en industriell organisation ger impulser till olika förändringar
- Kritiskt analysera förändringar inom industriella och teknikintensiva verksamheter från ett systemperspektiv
- Analysera och beskriva skillnader och likheter mellan: förändringar som syftar till att utveckla organisationens inneboende kultur och förmågor, förändringar som uppkommer exempelvis vid sammanslagningar och uppköp samt förändringar som konceptdrivna förändringar (såsom Lean Production och Total Quality Management)
- Beskriva olika förändringsstrategier såsom ständiga förbättringar, radikala förändringar, stegvisa förändringar och top down/bottom up och redogöra för ledarskapets betydelse vid olika typer av förändring
- Tillämpa valda ledarskapsteorier i skriftlig analys av fiktiva och verklighetsbaserade fall inom industriella och teknikintensiva verksamheter
- Tillämpa grundläggande metoder i kommunikation såsom konstruktiv återkoppling, aktivt lyssnande och appreciative inquiry
- Formulera en frågeställning med teoretisk såväl som praktisk relevans inom ledarskaps- och organisationsförändringsområdet
- Visa medvetenhet om etiska aspekter och hållbarhetsaspekter (däribland jämställdhet och mångfald) av hur kunskap om ledarskap och organisationsförändring tillämpas

Kursinnehåll

Denna kurs syftar till att förbereda studenter för lednings- och ledarskapsuppgifter i teknikintensiv verksamhet. I arbetslivet är civilingenjörer ständigt involverade i arbetsgrupper som skall förändra och utveckla det industriella företagets verksamhet och sannolikt fungera som projektledare och/eller chef med ansvar för att koordinera människor och även ha formellt personalansvar.

För att samspelet mellan teknik och organisation skall fungera på ett effektivt och framgångsrikt sätt är det således centralt att ingenjörsarbetet utöver en djup teknisk och branschmässig kompetens kännetecknas av ett kompetent ledarskap. Detta för att kunna skapa förutsättningar för ett väl fungerande samarbete mellan människor och en framsynt kompetensförsörjning – alla viktiga strategiska utmaningar för industriella organisationers utveckling och konkurrenskraft. Ledare och chefer har vidare ett långtgående ansvar för att använda sina befogenheter på ett reflexivt och etiskt medvetet sätt – vilket innebär att hantera och integrera frågor kring jämställdhet, mångfald och hållbarhet i den löpande verksamheten.

En civilingenjörs uppgift är i praktiken också ofta att bedriva både inkrementellt och radikalt förändringsarbete, både inom ramen för den löpande industriella verksamheten och för

utvecklingsarbete. Förändringsledning i teknikintensiva miljöer innebär en blandning av olika slags kunskaper och kompetenser.

För det första behövs kunskap och förståelse för den industriella kontexten och verksamheten, vilket är avgörande för att kunna identifiera vilka förändringar som behövs för att nå målen och sedan också tillgodose behovet av förändring.

För det andra är det nödvändigt att veta hur man ska hantera och leda komplexa förändringsförlopp - vilket innebär att hantera sociala relationer, förtroende, delaktighet och lärande inom arbetsgrupper med högt kompetenta och för organisationen viktiga medarbetare.

Kunskaperna inom samtliga dessa områden måste baseras både i praktiska erfarenheter och i aktuell forskning.

Kursupplägg

Kursen innehåll är baserat på traditionellt teoretiskt material, praktisk erfarenhet och aktuell forskning inom tre huvudområden: Organisation, Ledarskap och Förändringsledning.

1. Organisation. Här ges studenten en översikt av teorier och metoder inom området organisationsstudier. Här behandlas de mest betydande teoretiska begreppen och stora förändringar som har haft effekt på organisationer under de senaste 60 åren. Den teoretiska referensramen omfattar både formella och informella aspekter av organisation i samband med organisatoriska förändringar.
2. Ledarskap. Fokus ligger på olika perspektiv på ledarskap och hur dessa perspektiv kan ge en fördjupad förståelse av ledningsprocesser i industriföretag. Studenterna kommer också att ha möjlighet att träna kommunikativa färdigheter som är nödvändiga i personligt ledarskap, genom att tillämpa grundläggande metoder inom kommunikation såsom konstruktiv feedback och aktivt lyssnande.
3. Förändringsledning. Essentiella krav för framgångsrik förändring är: förståelse för vad som behöver förändras, uppslutning kring förändring eller makt/mandat att genomföra, och organisatorisk förmåga att ändra vad som behöver förändras. Olika strategier för förändringar samt organisation av förändringsprocessen kommer att introduceras och diskuteras. Förändring är kontextuellt beroende och inbegriper strategi, teknik / operationer och sociala relationer. Förändringsprocesser inrymmer osäkerhet, på grund av dess komplexitet och föränderliga karaktär. Förändring är dynamisk och en inlärningsprocess i sig, där både mål och arbetssätt behöver ses över och omformuleras för att möjliggöra framgång. Studenten kommer att analysera pågående förändringar i en organisation, baserad på aktuell forskning samt praktiska exempel på organisationsförändring.

I kursen ställs kritiska frågor såsom: vilken typ av ledningsprocesser stödjer eller hindrar en hållbar förändring och förbättring? Hur kan förändringsarbetet utföras på ett etiskt, inkluderande och hållbart sätt? Under kursens gång kommer verkliga fall från flera industrisektorer presenteras och diskuteras.

Kurslitteratur

Chris Grey (2009) A very short, fairly interesting and reasonable book about, studying organisations, 2nd edition. London: Sage

Jackson, B. and K. Parry (2012) A very short, fairly interesting and reasonably cheap book about studying leadership. Second edition. Los Angeles: SAGE.

Dessutom vetenskapliga artiklar, som meddelas under kursen.

Examination

- INL3 - Inlämningsuppgifter, 2,5 hp, betygsskala: A, B, C, D, E, FX, F
- SEM3 - Seminarier, 0,5 hp, betygsskala: P, F
- INL4 - Inlämningsuppgifter, 2,5 hp, betygsskala: A, B, C, D, E, FX, F
- SEM4 - Seminarier, 0,5 hp, betygsskala: P, F

Examinator beslutar, baserat på rekommendation från KTH:s handläggare av stöd till studenter med funktionsnedsättning, om eventuell anpassad examination för studenter med dokumenterad, varaktig funktionsnedsättning.

Examinator får medge annan examinationsform vid omexamination av enstaka studenter.

När kurs inte längre ges har student möjlighet att examineras under ytterligare två läsår.

Etiskt förhållningssätt

- Vid grupparbete har alla i gruppen ansvar för gruppens arbete.
- Vid examination ska varje student ärligt redovisa hjälp som erhållits och källor som använts.
- Vid muntlig examination ska varje student kunna redogöra för hela uppgiften och hela lösningen.